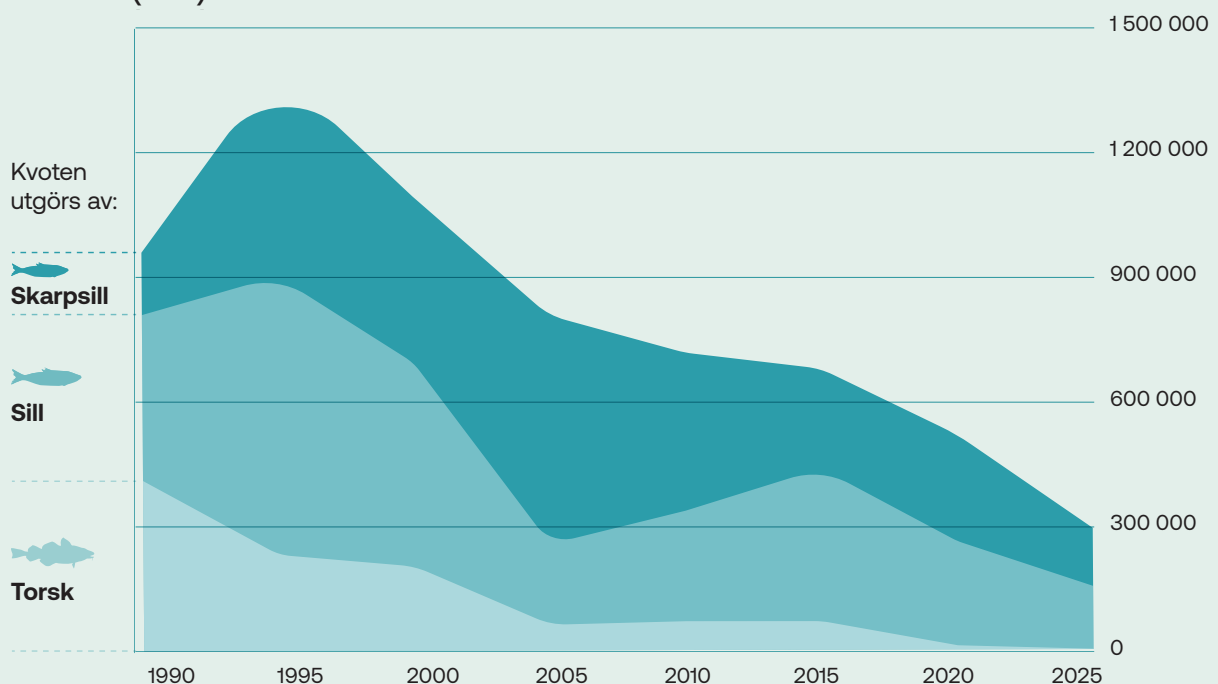

Kommersiella kvoter och fångster har minskat

Torsk, sill och skarpsill utgör den största andelen av fångsterna. I takt med att torskbestånden har minskat, har uttaget av fisk i viss utsträckning ersatts av sill och skarpsill. Sedan 1990-talet har de totala fångsterna sjunkit och fortsätter att göra så. Den negativa trenden speglas även i fiskekvoterna, som fastställer den totala mängd fisk varje land har rätt att fiska, vilka minskat över tid.

Totala kvoter i Östersjön 1990-2025
(ton)

Grafen visar den aggregerade kvoten för fisk i Östersjön

Torsk i östra och västra Östersjön

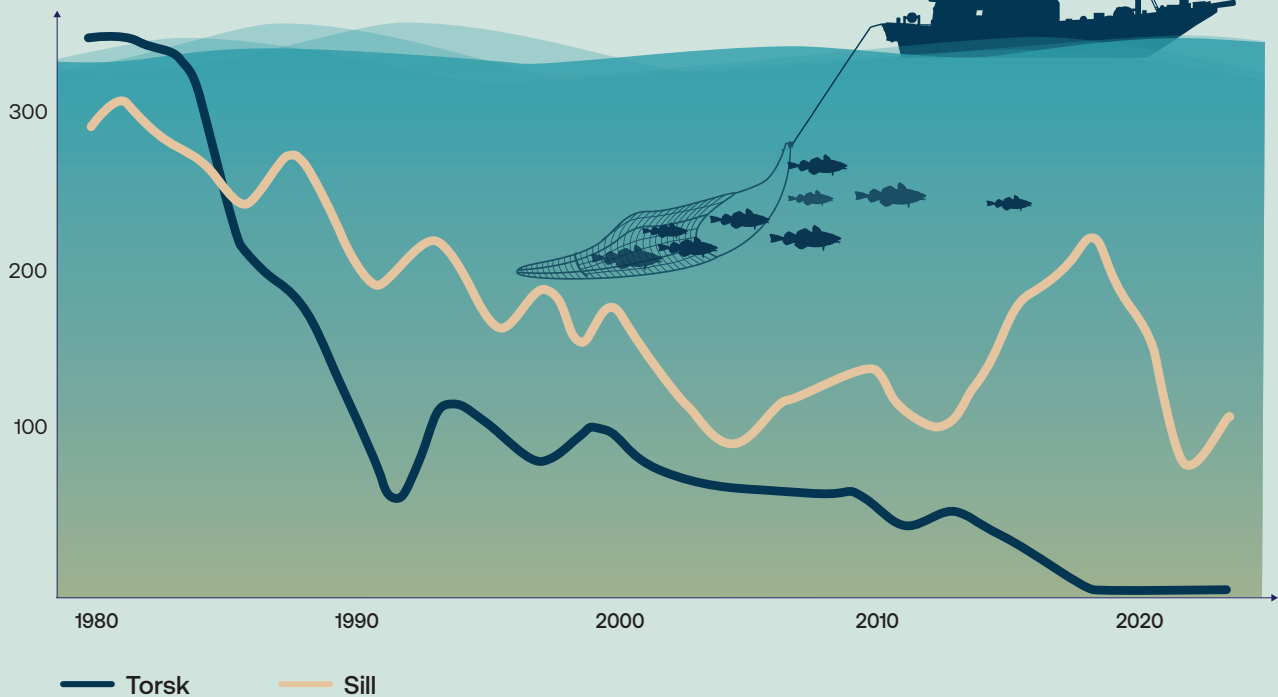
Sill i västra och centrala Östersjön samt Bottniska viken

Skarpsill i Östersjön

Mellan 1990 och 2025 har den totala kvoten av skarpsill, sill och torsk minskat med 70 procent. Under perioden 1990 – 2025 var kvoterna som högst år 1996. Jämfört med år 2025 har kvoterna minskat med drygt 80 procent sedan 1996.

Fångst av torsk och sill i centrala Östersjön

Tusen ton, 1980-2023

Sedan 1980 har fångsterna av torsk minskat med 99,7 procent. Fångsterna av sill och strömming i centrala Östersjön har under samma period (1980 – 2023) minskat med knappt 65 procent.

Torsken i Östersjön

Goda förhållanden för torskens tillväxt och reproduktion gjorde att årsklasserna av torsk växte kraftigt i slutet av 1970-talet och 1980-talets början. Under 1980-talet fiskades därför mycket stora mängder torsk – rekordåret 1984 landades drygt 400 000 ton. Men i slutet av 1980-talet ledde ett överfiske av torsk till en förskjutning i fiskpopulationerna från torsk- till ett silldominerat fisksamhälle. Den kraftiga förskjutningen har sin orsak i mänsklig påverkan även om andra faktorer också har spelat in.

Nu domineras torskbestånden av små och långsamväxande torskar, som är mindre motståndskraftiga för förändringar livsmiljön – som syrebrist, vattentemperatur och parasiter. I dag är fiskekvoten för riktat fiske i Östersjön noll, och kommer enligt de senaste forskningsrönen att förbli så under många år. Fortfarande förekommer dock bifångster av torsk i fisket efter plattfisk.

Sillen i Östersjön

Sillen i Östersjön består av flera genetiskt skilda populationer anpassade till lokala förhållanden som temperatur och salthalt. Lekbeteendet varierar: vissa leker i kalla vatten vinter och vår, andra i varmare vatten sensommar och höst. Samtidigt förvaltas dessa som enbart fyra bestånd sorterade efter geografi – Bottniska viken, centrala Östersjön, Rigabukten och västra Östersjön (inkl. Skagerrak och Kattegatt).

Alla bestånd utom Rigabuktens är i dåligt skick och nära den kritiska gränsen blim, där reproduktionen hotas. Fiskarna är också mindre och magrare än tidigare, vilket hotar reproduktionen ytterligare. I centrala Östersjön har populationen minskat sedan 1960-talet och varit på kritiskt låga nivåer sedan 1985, med en viss återhämtning efter 2000. År 2024 bedömde ICES att beståndet återhämtat sig något, vilket ledde till höjda fiskekvoter 2025. Men osäkerheten i bedömningen är stor, och tidigare beståndsuppskattningar har varit kraftigt överskattade.

KÄLLOR

Fångst och kvot för sill i centrala Östersjön: [ICES råd 2024, tabell 7 \(Agreed TAC\) & 11 \(Total catch\)](#)

Fångst och kvot för torsk i västra Östersjön: [ICES råd 2024, tabell 6 \(Agreed TAC\) & 9 \(Landings\)](#)

Fångst och kvot för torsk i östra Östersjön: [ICES råd 2024, tabell 5 \(Agreed TAC\) & 7 \(Total catch\)](#)

Kvot för sill i Bottniska viken: [ICES råd 2024, tabell 6a & 6b \(Agreed TAC\)](#)

Kvot för sill i västra Östersjön: [ICES råd 2024, tabell 8 \(Agreed TAC, SDs 22-24\)](#)

Kvot för skarpsill: [ICES råd 2024, tabell 6 \(Agreed TAC\)](#)

Sill- och strömmingsbeståndens lekbiomassa: ICES råd, 2024. [Västra Östersjön, centrala Östersjön och Bottniska viken.](#)

Stockholms universitet Östersjöcentrum, 2022. [Svenskt trålfiske följde sillkvoterna – inte verkligheten.](#)

Utvecklingen för sill i centrala Östersjön: [ICES, 2024. Baltic Fisheries Assessment Working Group \(WGBFAS\). s. 236](#)

Österblom et al. (2007). [Human-induced Trophic Cascades and Ecological Regime Shifts in the Baltic Sea.](#) Ecosystems 10 (6), 877-889. DOI: 10.1007/s10021-007-9069-0